

16/613/ PRZEGLĄD PRASY PALESTYNSKIEJ /HEBRAJSKIEJ/ str. 1
z dnia 18 stycznia 1945 r.

Przyjęcie dr. Weizmana. Jak donoszą dzienniki, minister stanu Grigg i W. Komisarza Palestyny lord Gort podejmowani byli obiadem przez dr. Weizmana w domu jego w Rechowot.

Rewizjoniści a akcja ratunkowa. Dzienniki podają wiadomość Alcoru, iż delegat prezydenta Roosevelta dla spraw uchodźców A. Hirschmann powrócił obecnie do Ameryki. Zainterpelowany przez jednego z dziennikarzy czy prawdziwą jest wiadomość, która ukazała się w niektórych gazetach, iż komitet ratunkowy założony przez Petera Bergsona sprowadził 30.000 Żydów z krajów bałkańskich do Palestyny - Hirschman oświadczył: " Jako delegat rządu amerykańskiego miałem kontrolę nad wszystkimi sumami, które przedstawiciel wspomnianego komitetu w Stambulu Uri Zabotynski otrzymał z Ameryki. ... i mogę stwierdzić, iż w czasie mego tam pobytu nie uratowałem ani jednego Żyda.

Miszmar

Jeszcze nie zmadrzeli. Dziennik w artykule wstępnym omawia stanowisko komunistów żydowskich w Bułgarii i zaznacza, iż jest ono odzwierciedlenie w obliczu tragedii żydostwa europejskiego. Stoi ono w sprzeczności z potrzebami życiowymi pozostałych przy życiu Żydów i nie zgadza się również z polityczną linią oficjalnych działaczy żydowskich w ZSRR, jak również w St. Zjednoczonych i w innych krajach. Należy pamiętać - pisze dziennik - że także w szeregach komunistów żydowskich w samej Rosji zaszła zmiana, a poglądy ich są zupełnie inne od poglądów komunistów w Bułgarii. Zrozumieli oni, iż problem żydowski wymaga jedności i Żydzi mają prawo do samodzielnego narodowego życia. Aczkolwiek komuniści żydowscy w Rosji nie wyciągnęli jeszcze wniosków z tej sytuacji, rozumieją już jednak istotę tego zagadnienia. Inaczej jednak komuniści Żydzi bułgarscy, którzy są zaślepieni i nie widzą tej nowej rzeczywistości. Czy - zapytuje dziennik - wielkie hasło wolności nie dotyczy i Żydów, t.j. zn. iż mają oni prawo do skoncentrowania się na własnym terytorium i korzyść z wolności.

HAARETZ

Między Jerozolimą a Moskwą. Kościół rosyjski w Jerozolimie a jego przyszłość. Red. G. Swet omawia w specjalnym artykule ostatnie zmiany w łonie kościoła rosyjskiego. W związku z przyszłymi wyborami nowego patriarchy moskiewskiego pisze on: " Prawosławni duchowni, którzy w swoim czasie nie uznali reżimu bolszewickiego; a po rewolucji październikowej opuścili Rosję zorganizowali się 20 lat temu " w Synodzie Kościoła Rosyjskiego na wygnaniu, którego centrum znajduje się w miejscowości Serameka Karłowcy, w pobliżu Belgradu. Na czele tego Synodu stoi metropolita Anastazy, który do r. 1939 mieszkał w Jerozolimie. Był on kierownikiem prawosławnego kościoła, a jako taki stał na czele " Ruskiej Duchownej Misji w Jerozolimie. Był on reakcjonistą i nie uznawał Synodu w Rosji. W r. 1938 Hitler złożył pewną sumę pieniędzy dla rekonstrukcji kościoła prawosławnego w Berlinie. Hitlerowi chodziło wówczas o pozyskanie sympatii duchownych rosyjskich na emigracji. Metropolita Anastazy przesłał wówczas Hitlerowi list dziękczynny, przymiślnie napisany tam więcej niż potrzeba. Dla tego też nie pozwolono mu powrócić więcej z Belgradu, gdzie się znajdował w chwili wybuchu wojny. Kierownictwo kościoła jerozolimskiego objął archimandryta Antoni, młody inteligent

który dopiero po ucieczce z Rosji wstąpił do klasztoru. W ostatnich latach znowu aktualną stała się sprawa tego kościoła, a przede wszystkim jeśli chodzi o jego olbrzymi majątek. W tej sprawie prowadzone są od dłuższego czasu pertraktacje między Londynem a Moskwą. W czasie ostatniej wizyty posła Nowikowa odwiedził on klasztor i kościoły rosyjskie, interesował się ich majątkiem, który uważa się za majątek narodu rosyjskiego.

Żydzi jugosłowiańscy. Dziennik w depeszy ze Stambułu donosi, iż do Sofii przybył specjalny delegat z Jugosławii celem otrzymania pomocy dla 500 uchodźców z Węgier, którzy znajdują się w Jugosławii, jak również dla Żydów jugosłowiańskich, których liczba wynosi 2000 osób. W Jugosławii mieszkało dawniej 75.000 Żydów. W armii marszałka Tito służy 1200 partyzantów żydowskich.

HAMASHKIF

O audycjach z Palestyny dla żydostwa europejskiego. Dziennik w artykule wstępnym omawia proponowane audycje i zaznacza, że mogłyby być one bardzo pozytywne, ale czym mogą one być wypelnione. Jak wytłumaczyć można tym, którzy uratowali się od śmierci, że bramy Palestyny są przed nimi zamknięte. Należy pamiętać, że ofiary hitleryzmu czekają nie tylko na gościnne przyrzeczenia, ale przede wszystkim na same czyny.

Przedstawiciel Arabów jedzie do Moskwy. Dziennik donosi, iż znany przywódca robotniczy arabski Hannah Azpor, który jedzie w delegacji do Londynu na światowy zjazd związków zawodowych, który odbędzie się tam w przyszłym miesiącu, w stamtąd udaje się do Moskwy. Jest on też przewidziany jako kandydat do jednego z biur propagandy arabskiej w Waszyngtonie, Londynie, a może także i w Moskwie. Jeśli chodzi o samą delegację arabską, która wyjeżdża na ten kongres, dziennik zaznacza, że ma ona prowadzić intensywną propagandę sjonistyczną w tym duchu, że Arabowie dążą do samodzielności Palestyny i utworzenia tam władzy arabskiej, która zabezpieczy prawa mniejszości, a więc wśród nich i Żydów. Będą się oni domagali również przerwania emigracji żydowskiej do Palestyny. W przeciwieństwie jednak do planu delegacji arabskiej - pisze dziennik - komunikują, że delegacja lewicowego Histadrutu pragnie zrezygnować z planu poruszenia zagadnienia sjonistycznego o na tej światowej konferencji. Członkowie Mapaju, którzy mają większość w tej delegacji twierdzą, iż nie poruszają tej kwestii, jeśli nie będą wiedzieli zgóry przynajmniej, iż jedna delegacja z Ameryki lub z Anglii poprze ich rezolucję.

Koniec